

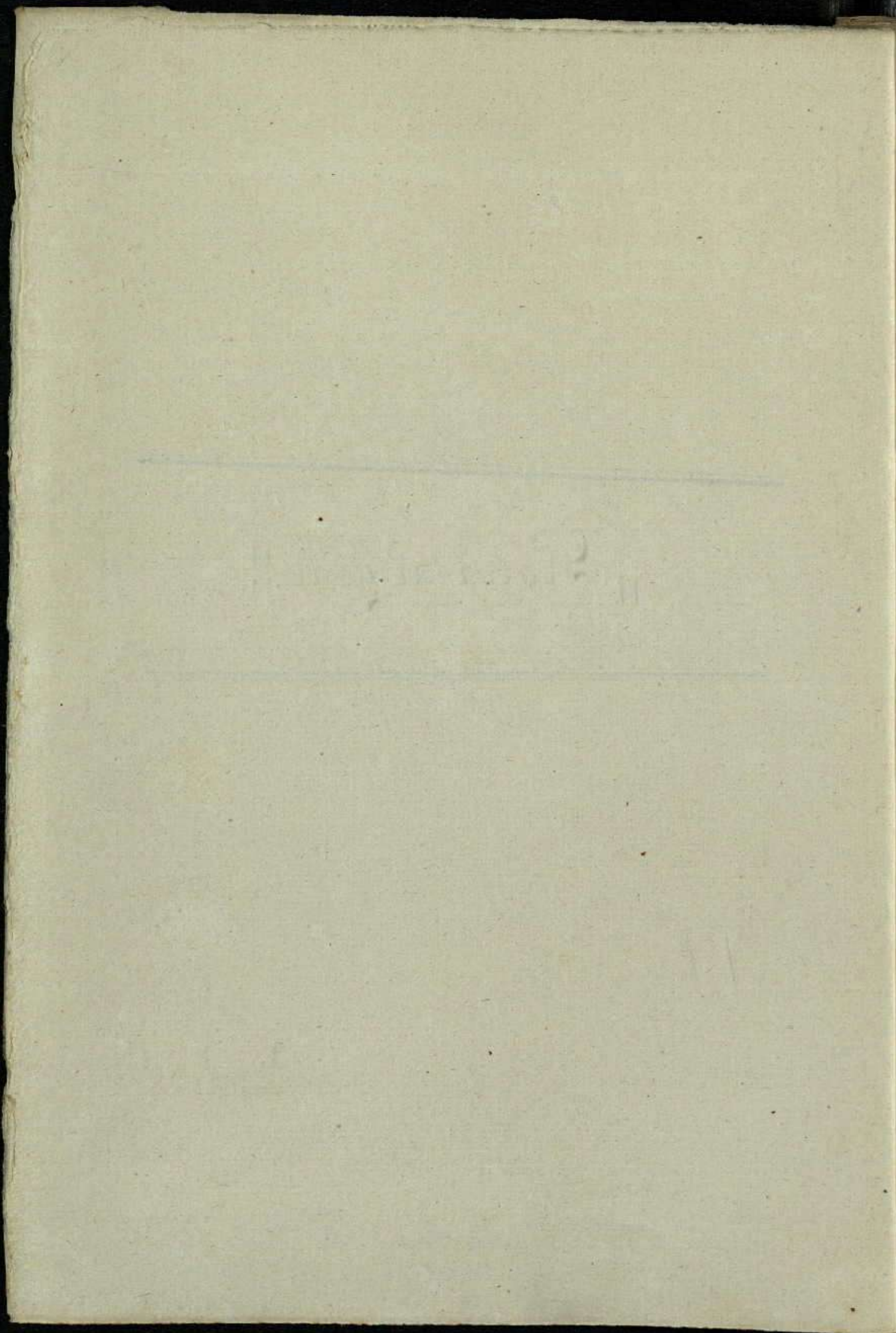
095

C-2-7

Arm.	Pres.	C.	N
189	11	5	8.

ii Gloria al geni !!

ii Gloria al'geni !!

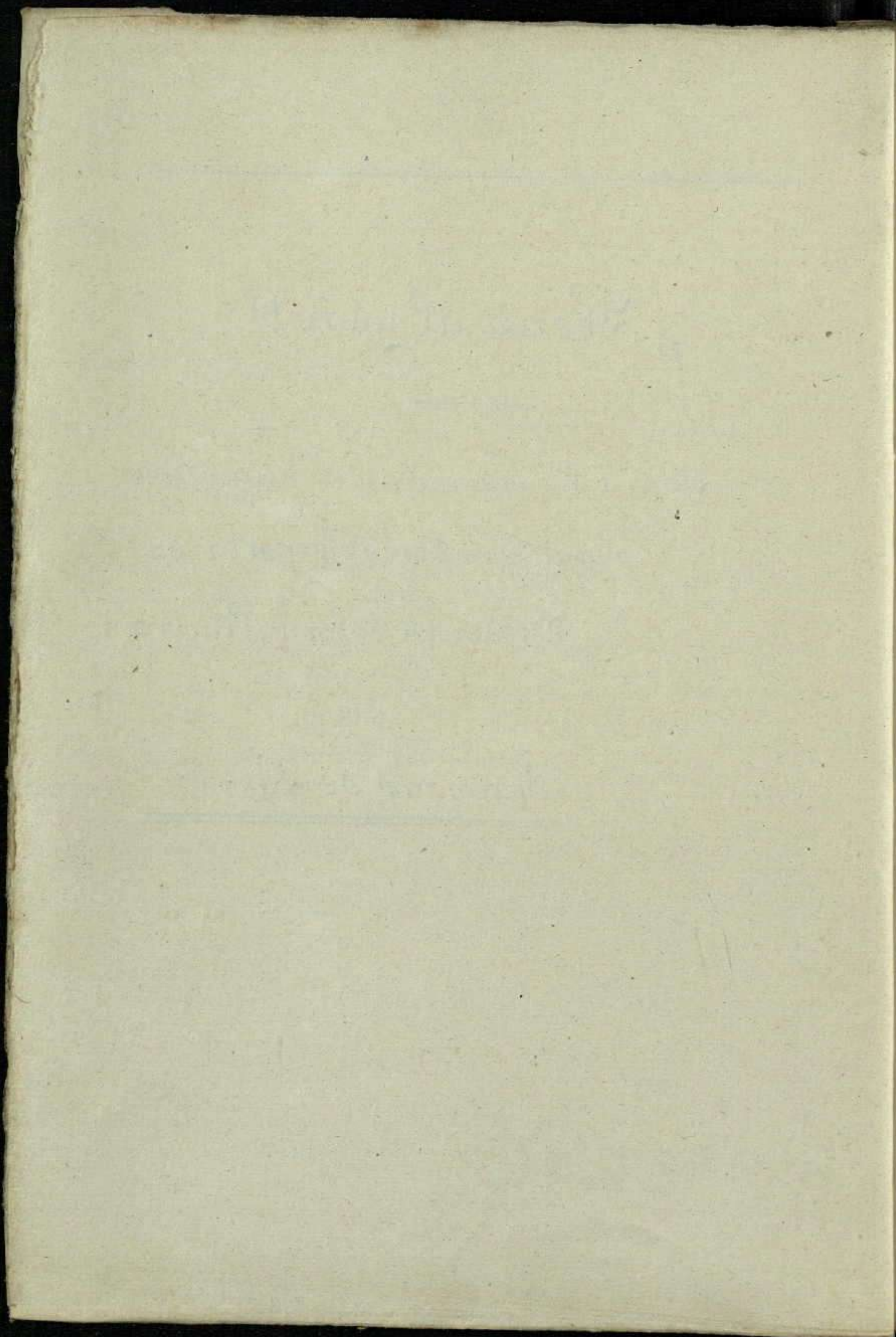
ii Gloria al geni !!

Gloa à la memoria del may prou
plorat e inolvidable poeta en

Friederich Soler (Sitava)

per

Raimond de Queralt

Lixa obra fou premiada ab accésit
p' el jurat en lo concurs de 'l Centre
Artístich

Barcelona Abril 1899.

Personatjes.

Lo teatre català

La poesia.

La vida.

La Bruixa

Lo Rector de Vallfogona

Lo Contramestre

Lo Subill

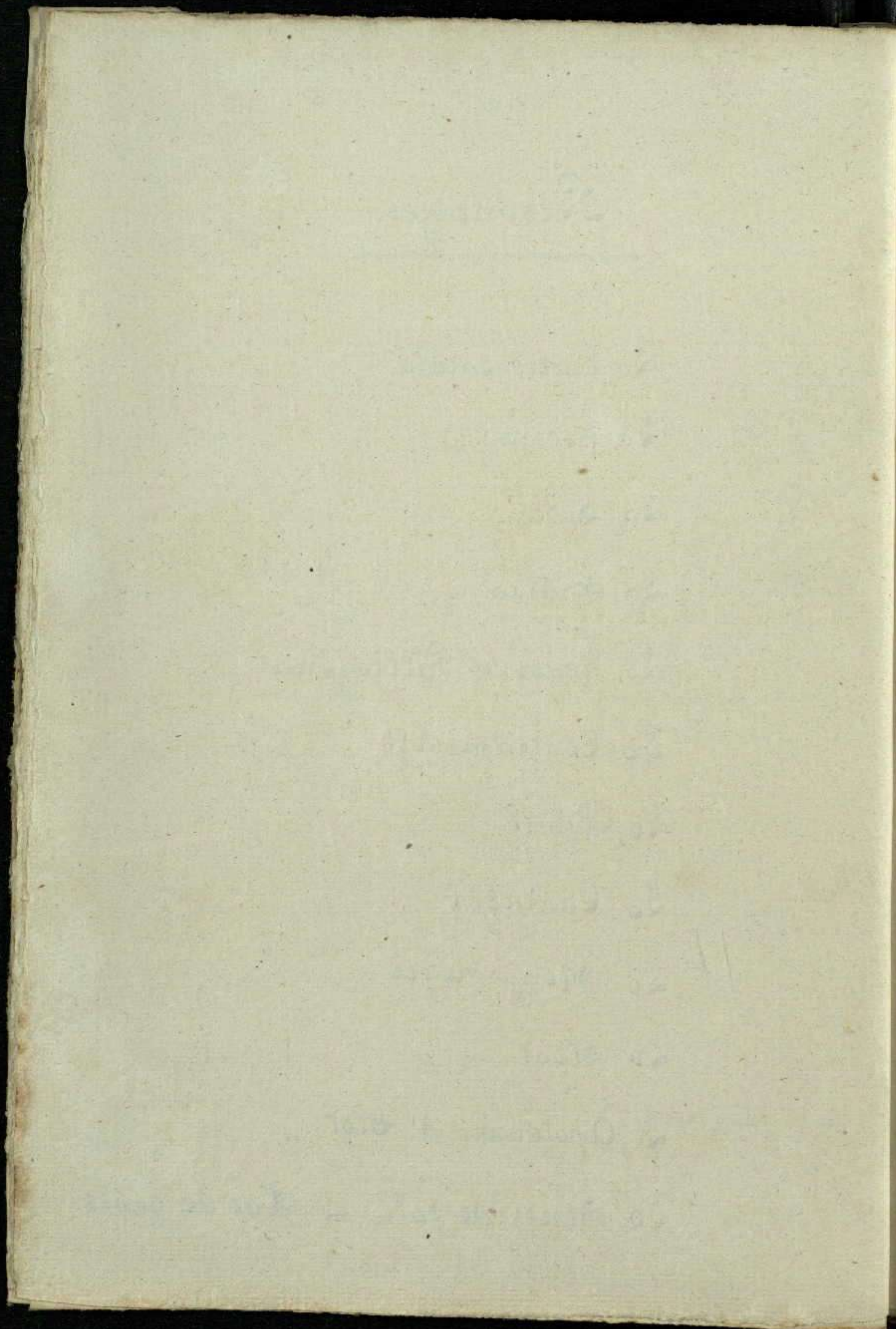
Lo Cantador

Lo Monjo negre

Lo Didot

L' Apotecari d' Olot

Lo Gerrer de tall - Xor de genis.

Acte únic

— Escena única —

Horizont. Els personatges
colocats segons s'indica en lo pla-
no, restaran quiets com estatuas
fins y a tant que 'ls toqui parlar.
Tots ells deurán tenir una corona
de llorer a la mà o als peus, segons
sa disposició en l'escena. Vestiran el
trajo corresponent al personatge que
representan y estaran col·locats en-
tre objectes que simbolisin l'obra de

La qual portan el nom: per exem-
-ple: Lo Ferrer de Tall, dret al peu de
l'enclusa, sobre la que s'hi veurà
una daga, apoyantse en un mall. Lo
monjo negre, agenollat en un recli-
-natori, al demunt del que pot haver
llibres, retortas o instruments quimichs.
Lo Contramestre, dret al peu d'un rot-
-llo gros de cordam al costat del qual
pot haverhi un' ancoza etc. etc.

Al peu del bust d'en Soler han
de serhi dos comparsas vestint lo
tipich trajo català. Tot a gust del
Director. L'escena fosca.

Lo teatre català.

(qu' apareix en escena per la
lateral esquerra)

Perdut ! ; Estich perdut, sens nort y sense
guia.
; Hont ets, Sol de ma gloria ; Honts ets mon
divi estel ?
; Perquè de mi fugires robantme l'alegria ?
; Perquè lo mon deixares, per enlayrarte al cel ?

(pausa)

En va 'ls meus planys ne l'lenso ! En va 'l crido
susar !
Jamay tornaré a veure ! Sa mort, vil, me l' ha
prés
Ella segà ab sa dalla, vida tant dolça y cara
sense poguer jo darli de despedida el bés.
; Mestre en gaya sabiesa, torna que molt t'
anyoro !
; Torna català ilustre, mon mes ayment tresor !

Sens tu ardorosas llagrimas de fel amarch
ne ploro,
sens tu tot son tenebras, defalliment, dolor. !
Junts passarem las penas, bent junts las
alegrias;
tu sempre m' ensalzares, jo sempre t' ajudi.
Nostre fratern amor, durà llarchs y llarchs dias
fins que ay! vas allunyarte per sempre mes de
mi.
"Soler ha mort, va dirme veu feble y tremolosa
que com punxanta aresta elevarse va en mon cor,
y al punt tot Catalunya qu' encara resta plorosa
s'estremi al so del eco, cridant "Soler ha mort,
O trista va endolarse, y tendra y afligida
à sos fills va ensenyarne ta gloria à venerar.
Reposa en pau, poeta, qu' un català no oblida
à qui honrà tant la terra que à n' ell lo va alletar.
Hdeu, adeu per sempre, imatge esplendorosa !
Hdeu sol de ma gloria ! Hdeu mon divi estel !

¡Ton cos resta en la terra, cubert per freda lloia :

ton esperit de poeta volà ufanós al cel.

(Queda plorant.)

La poesia

(qu'apareix per la dreta. Dú a la mà

un'arpa en la que hi té una corona

de llorer.)

Poesia : Germà meu, perquè plores ?

digam, ¿que t passa ?

Respon a la poesia

germà de l'ànima

¿u'et desconsola ?

¿Es que trist ne remembres

perdudas glories ?

teatre = Hy germana amorosa !

ploro a mon mestre.

al que 'm fe' m' estimaba,

al gran poeta

qu' a Catalunya

tants jorns donà de gloria

y de ventura.

Sens ell m' escassa vida

va ja finintse

Ja es la poca que 'm resta

vida ficticia

hi, germaneta .

mas il·lusions d' un dia

miro per terra.

Poesia : Al ton dolor jo 'm sento

ferida l'ànima

Teatre : ¡Dolor germana meua

desgracia tanta !

O el pensar sia
Lo que mes nos unesca
desd' aqueix dia.

*(abassats plozan: apartantse de la
poesia, diu dirigintse als demés per-
sonatjes)*

Gloria a qui 'l ser va darvos,
imatjes vivas
de sas hermosas obras
ahont la poesia
sos encants mostra.!

Gloria al preclar poeta!
per sempre gloria!

*(S'aparta a un cantó, la Poesia s coloca
al centre de l'escena y ab la corona qu'
ha tret de l'arpa diu dirigintse al bus-*
to.

del poeta; l'escena s'aclarirà un poch.)

Poesia = Digne fill de la terra
mes venturosa.

a tu, xopa ab mas llàgrimas

va eixa corona

de llor teixida !

Estel de Catalunya

benedit ne sias !

*(Corona el busto y desapareix. Desd' ara los
inmovils personatjes que hi ha en escena,
a mesura que ls toqui el torn de parlar,
aniran adelantantse fins al mitj del escenari,
recitaran, coronaran el busto y tornaran a
son lloch, restan inmovils com avants. Tots
los noms entre comillas son tituls d'obras
d'en soler.)*

La dida : Si fos senyora y majora
y en aqueix instant tingués
dins de Lo Ret de la fira
Las joyas de la Roser
ó Lo collarets de Perlas
m'ho vendria ben corrents
per comprar La rosa blanca
y El lliri d'ayga mes bell
que pogués trobar de plata
per ferten un rich present.
Mes ja que pobre La dida
sols pot donarte llorer,
reb eixa sensill^a corona
teixida per ella, al peu
de La Creu de la masia
mentres portaba l'oreig

de els Segadors las cantadas
y el dols trinar dels ausells.
¡Glòria a tu, eminent poeta!
glòria a Frederich Soler!
Dorm en pau bon fill del poble!
En pau reposa en lo cel!

La Bruixa = En lo aquelarre ens contaban
La rondalla del Infern
y tot contantla així 'ns deya
La vivo' del Estornell
La Penjansa de la Tana
per 100.000 duros vingué,
L' infern a casa tenia
y en 'sent mort anà al infern,
L' esquella de la torratxer
sientse així llessià tot frech;

sorpresas y espaviddas

volarem p' els aires prest.

Lo toc era d'agonia;

tetuch só glassant com gel;

¡ay, qu' allavors afinaba

el gran Frederich Soler!

¡Mes no has mort, no; a Catalunya

podrà manca-li ton sez,

mes ton recort viurà en ella

venerat per sempre més!

Sempre! ¡sens que may s'esborri!

La Bruixa aixins t' ho promet

al pasarte una corona

en premi de ton talent.

Lo Rector = Soler. veu la sombra en mi

de El Rector de Vallfogona

sombra, qu' a honrar ta persona
am cor dolorit ve aquí.

Glòria per tu revisqui
mon nom, que l' avilantes,

disfama, de sers que res

ayman cregent que ls ombreja
Enveja, soler, enveja,

no mes qu' enveja y res mes.

Lo bon Garceni, siguié

victima d' enveja folla,

S' enveja ! Vil core qu' argolla,
viciant al home de be.

May dins l' art ningú hi haqué
que ser blanch d' ella s' lliurés ;
fins contra tu fà procés ;

mes, diga el sensat qu' ho veja

Enveja, soler, enveja,

no mes qu' enveja y res més. !

Dorm en pau, si, dorm confiat

de que may la maldicencia

podrà fulminar sentència

contra ton nom llorejat.

Toca à tu, es Tocar sagrat

diga el mon, donchs, si s' logrés

per dissort rompre l' espès

Cercol de foc que t' rodeja,

Enveja, soler, enveja,

no mes qu' enveja y res més. !

La pena de mort que t' dia

de naixensa als vivents dona

lo fat roba ta persona

com ja avans prengué la mia,

Soler y Vicens Garcia !

Dos noms junts de huy per més,
qu' abdòs claman, fent procés
contra 'l vil corze qu' els rodeja
; Enveja es el mon: enveja.

no mes qu' enveja y res més. !

Lo Contramestre = Trist, vell. lo Contramestre qu' a milers de
vegadas

brau la mar n' ha creuat

lluytant am sanya fera contra gegants
onadas
que mou la tempestat

se avuy plé d' amargura, a dur eixa corona
teixida ab tosch llorer,

y a honrarne la memoua d' un fill de
Barcelona,
d' en Frederich Soler.

Lo Pubill = Allà a la vora del mar
un jorn a posta de sol,

m' extasiaba en contemplar
la onada, y en escoltar
los dols trins del rusinyot.

Sas papallonas lleugeras
volavan de flor en flor

ufanas y joganeras

y al lluny dos veus enciseras
cantaban lo primé amor

De cop el cel va ^{endolar-se:} ~~enfosquir-se~~

lo rusinyot. trist callà

y un erit frestech va escoltar-se
qu' en m' ànima va clavar-se:

¡solé acaba de finà !

Cert: moi de Barcelona

lo tant digne y pledar fill.

La fama ton nom pregonà

y à ta testa humil, corona

de llorer posa el Pubill

Lo ferrer de tall: Humil esclau del treball

honro y ploro ta memora

i Gloria à qui^{ha} cubert de gloria

al sensill ferrier de tall

Lo Cantador: Jo el Cantador: erms y ubagas

lloes y vilas, monts y plans

ansios d'amor y festeitjos

ma ferm petjada creua

Jamay re'm feu torna enzera:

mon país re'atura jamay;

ni el llamp ni la mestrelada,

ni el top ni el fosch nuvolat.

Cor alegre y avant sempre:

Cants y trovas, sempre avant.

Jo he vist creuantne la patria

d'un cap fins a l'altre cap

L'hostal de la farigola

Lo forn del Rey; En Joan

doneta, Un barret de riallas,

Lo jardí del general,

Los cantis de Vilafranca,

Lo rovell del ou, La fals,

Ous del dia, Las carbassas

de Monroig, La mosca al nàs

Vins gran, La festa del barri,

y hasta Un mercat de Calaf,

Tant he vist! Mes se'm paraba,

y ara molt menos que may:

ni'l drinch de l'or sempre via

mon anhel sols arribar

Mal que fos per sota terra,
al bell cim de lo tossal
ahont lo Castell se cimenta
dels tres dragons, per lliurar
a l'hermosa castellana
que sols perquè l'alletà
La banda de bastardia
d'un noble senyor feudal
qu'après Batalla de Reinas
ne caygué esclau del alarb,
purga en sos murs presonera
culpas de sos anspassats.
I allí anaba, y avant sempre;
ansios y ardit sempre avant.
No, que no! Si us plau per força
y ja hi era aprop... mes... ay!

se lo Campanar de Palma

s' escoltà lo trist branclet

del bronze qu' ab la Campana

se sant Llop, aparellat

llemaba toth d'agonia:

y son resó, baix, ben baix,

ab veu qu' en lo fons de l'ànima

s' oia anaba clamant:

¡Ha mort soler, Catalunya!

¡Ha mort soler, Catalans!

En honra, donchs al poeta

que tan la patria ha enlayrat

teixim de llozer, coronas

simbol de gloria, per l'art:

teiximlas y am plors mulladas

cobreixcan son front glassat.

Lo monjo negre = Tot son tenebras ! Tot foscor bruma !

Ni una estrelleta ! Ni un raig de llum !

Encar s' escolta lo fret resó.

del tetrich eco. ¡ Ha mort soler !

Lo monjo negre s' aixuga el plor

y a ton front posa gloriós llover.

Lo Didot = Del Conceller y Monarca

a la filla del marxant

tots te ploran y et veneran :

tots te diuen : ¡ dorm en pau !

Lo Didot no ha d' esser menos

que sempre t' aymat ab fè.

¡ Benhaja el jorn que nairqueras !

¡ Glòria a Frederich Soler !

L'apotecari d'Ulot = Autor de las francesillas

de las modas, de Jesús

se lo plor de la Madrasta
se l'hermós Timbal del Bruch
se Lo forn del Rey y Vidas
Dorm tranquil en santa pau
a devall la freda llosa
cuberta d' Euras del más
; Que jamay els Egoistas
ni menys Lo dir de la gent
ni fins Lo punt de las donas
ni vil la má del Ynglés
junt ab lo Rústich Bertoldo
pugan ton somni turbar
qu' hermós L'Angel de la Guarda
ne vetlli ton còs sagrat!
Dorm, soler, que ta memoria
honrada serà etarment

per tot fill de Catalunya.

Bertoldino, L'Hereuet

que sols fa Palots y ganxos

y llegeix La Urbanitat,

Los politichs de Gambeto,

La novicia, El Compte Arnau.

Los estudiants de Cerbera,

Los pescadors de sant Pol,

Lo boig de las Campanillas,

Lo sagrista de sant Roch,

Lo llop mari, Barba-roja,

Mahoma, El veguer de Vich,

am l'ultim Rey de Magnolia,

y El guarda. agullas, units

seguintne La ratlla directa

de gloria et rodeijaran,

a tots los desconfiats.

¿no son Cosas del Oncle
lo que dich preclar soler,
per carta de menos peccó,
may no, Per Carta de mei
Qu' entre ls Heros y grandesas
qu' en Lo Llibre del Honor
s' enclouhen, mereix ta firma
ser grabada ab lletres d' Or
; A deu, si, eminent poeta !
A deu tu que n' has deixat
La batalla de la vida
per na del Cel a gosar !
; A deu gloria de ma terra !
; Festa cuberta de llor !
Benhaja qui va emalsarne

L'apoteccari d' Glot !

(Tots els personatges han tornat
ja a son lloch. L'escena va actua-
=rintse per moments.

El Teatre Català, dirigintse al busto
del poeta ab una corona de llorer a
la mà.)

Teatre Català = ¡ Gloria al geni del Art ! Per sempre
a Frederich Soler ! Dolsa poesia ^{gloria}
que n'has perdut un fill. Trista l'histo-
=ria
remembra de ta mort lo penós dia.
A sos fills Catalunya, ta memoria
n'ensenya a venerar ab melangia
I junts al recordar felisos dias
dixau : Gloria a Soler ! Benetut ne sias !

(Corona el busto)

(l'escena s' aclareix rapidament
a impuls d' hermos y radiant sol.
Transformas l' horissó en flame =
= jadora y resplendent ^{gloria} ~~historia~~ qu'
ostenta en son bell mitj. lo titul de
la lloa : Gloria al geni, de brillan =
= tas y eucceras lletas d' or. Desapa =
= reixen los inmovils personatjes d'
escena entre niuols y fumeradas d'
incens quedant sols lo teatre Catalá
Coronant el busto del poeta, derrera
del que s' enlayra la Poesia, sostingu =
= da per hermosos celatjes y nimbs
d' or duhent una corona en cada
má. Una pluja de lloer inunda l'
escenari. Se sent lo coro de genis en =

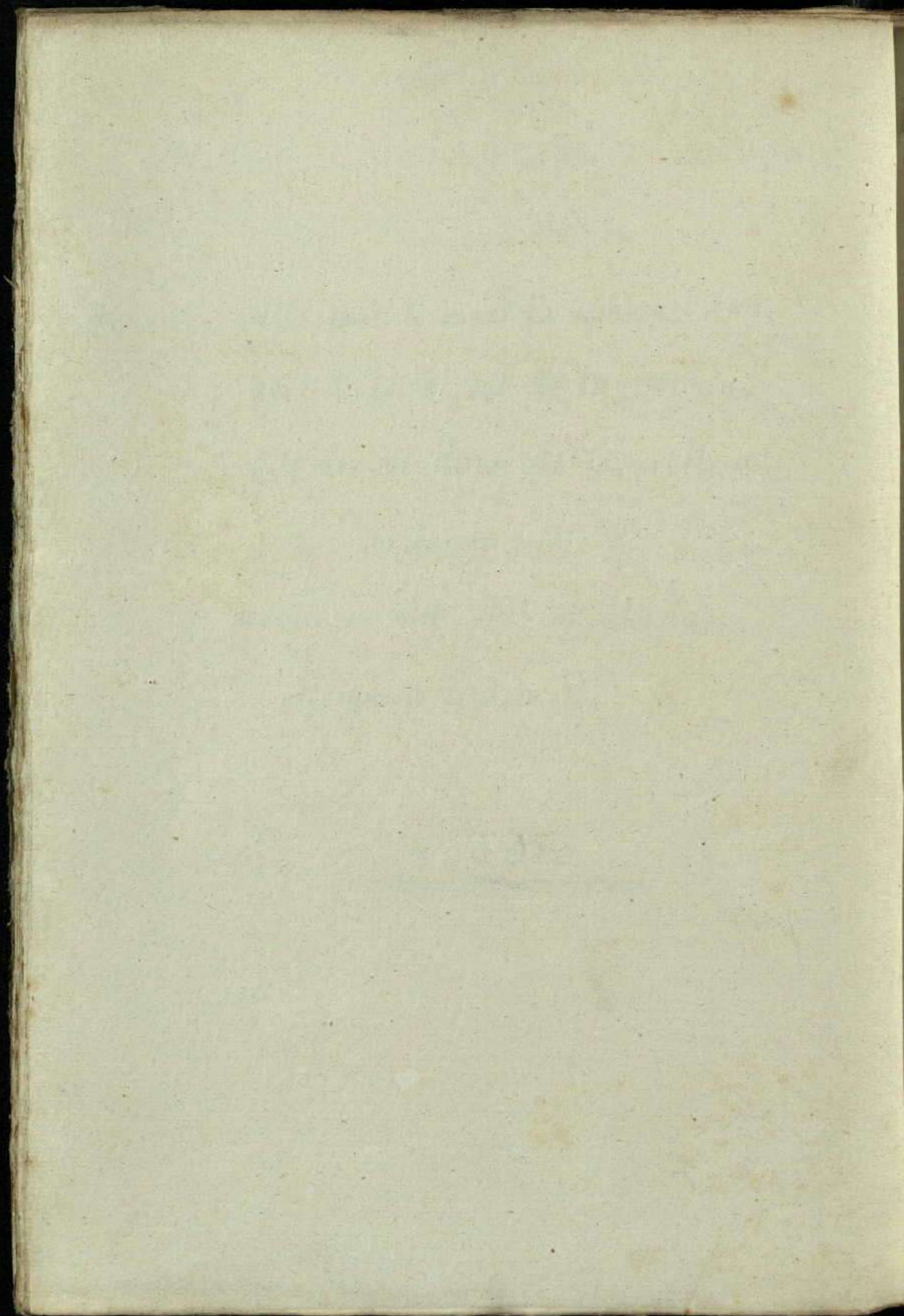
=tonant la primera estrofa de l'ultima

produccio d'en Joler, titulada: Darrera

Causo, qual lletra diu aixis:)

Coro = Allà ont lo mont fa sombra al' ona,
'hont bufa l' vent de la Marina
y s' veu al lluny de Barcelona
lo fondo port,
Caveu un clot sota un' alsina
quant seré mort.

Quadro

/1006389 052